

NACZELNICTWO ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

WIADOMOŚCI URZĘDOWE

Rok 9 (XII) Nr. 9 — 10.

W A R S Z A W A

Wrzesień — Październik 1931 r.

ROZKAZ NACZELNICTWA Z. H. P. L. 8. z dnia 21-go września 1931 r.

I. Odznaka „Za uratowanie życia“. — N. przyznaje odznakę „Za uratowanie życia“ dhowi Albinowi Gackowskiemu (Chor. Poznańska).

II. G. K. M. — N. mianuje członkiem czynnym G. K. M. hm. Stefana Szletyńskiego, Komendanta Szkoły Instruktorskiej na Buczu. — N. zwalnia na własną prośbę hm. Aleksandra Wronowskiego z obowiązków Kier. Wydz. Osobowego.

III. Z. O. Lublin. — N. zatwierdza następujący skład osobowy Z. O. zwalniając jednocześnie dotychczasowy: Przewodniczący gen. Jerzy Dobrodzicki, Wiceprzewodniczący: radca Wyszkowski i ks. Kazimierz Gostyński, sekretarz — Helena Pawłowska, zastępca sekretarza — Józef Kot, skarbnik — prof. Stanisław Nalepa, zastępca skarbnika — P. Walczak, członkowie: Barchan, Borkowski, Dyrchelman, prof. Zofja Kwapińska, prof. Róża Marczevska, Sasorska, prof. Wojno, Pstrokoński.

Białystok. N. zatwierdza następujący skład osobowy Z. O.: Przewodniczący — plk. dypl. L. Kmicie Skrzyński, Wiceprzewodniczący — dyr. W. Antonowicz, sekretarz — phm. Mokiec, L., skarbnik — dyr. Łapiński, zastępca skarbnika — dyr. J. Borowicz, członkowie: ph. S. Grudłowa, dr. Cz. Karwowski, dyr. Kwapiński, Insp. W. Pietraszewski, Inż. L. Majeranowski, mjr. Rychter, A. Świerczyński.

IV. K. Ch. M. Białystok. N. — mianuje Kom. Chor. ph. Eugenjusza Sikorskiego, zastępcą Kom. Chor. — ph. Leonarda Mokicza.

V. Mianowania starszyny. Haremistrzynie: Irena Bólowa, Helena Durkalcówna, Czesława Jakubówna (Ch. Śląska), Marja Grzesiakowa, Julja Rutkowska (Ch. Wileńska).

Haremistrze: Jan Bugajski, Mieczysław Lewiński, Tadeusz Mitera, Władysław Muż, Mieczysław Murczyński (Ch. Krakowska), Wojciech Kołaczek (Ch. Mazowiecka), Roman Kaczorowski (Ch. Warszawska), Ludwik Kohutek (Ch. Wileńska).

Podharemistrzynie: Kazimiera Białczakówna, Marja Kapałówna (Ch. Białostocka), Stella Dobrzańska, Karolina Leśniakówna, Marja Bąkówna, Joanna Depka, Agnieszka Appeltówna, Marja Lewandowska, Halina Strzelecka (Ch. Poznańska), Marja Olkiewiczówna, Lucyna Obarska, Zofja Piotrowska, Janina Terejakówna, (Ch. Warszawska), Nina Uchtanówna (Ch. Wileńska), Helena Wysokińska (Ch. Wołyńska),

Podharemistrze: Zbigniew Dembiński (G. K. M.), Eugenjusz Fik, Daniel Gołogórski (Ch. Krakowska), ks. Aleksander Miszczuk (Ch. Lubelska), Edwin Bernard, Zbigniew Ciećkiewicz, Tomasz Poratynski, Franciszek Morawski, Stanisław Smuczak, Mieczysław Wnęk (Ch. Lwowska), Alfins

Czarkowski, Bronisław Grzymowicz, Józef Kwella, Franciszek Kwidziński, Aleksander Rudnicki, Kazimierz Szupryczyński (Ch. Pomorska), Konstanty Mięchałowski, Edward Przybysz (Ch. Mazowiecka), Kazimierz Biera, Zbigniew Hasiński, Witold Kolanowski, Bohdan Krzyżanowski, Ulyrk Manthey, Henryk Napierała, Wacław Rogaliński, Zenon Szymański, Alojzy Trojan (Ch. Poznańska), Wiesław Ostaszewski, Romuald Magnuszewski, Stanisław Rychter, (Ch. Radomska), Romuald Dyrda, Paweł Wróbel (Ch. Śląska), Jerzy Doliwa Jankowski, Zdzisław Domoradzki, Czesław Komocki, Jerzy Kozłowski, Jan Ławnicki, Ryszard Mechanicki (Ch. Warszawska), Apolinary Zawilski (Ch. Wołyńska).

Działacze harcerscy: Stefanja Mroczkowska (Ch. Poznańska), dr. Jan Dudziński (Ch. Krakowska).

VI. Anulowanie punktu Rozkazu. N. anuluje punkt rozkazu dawniejszego odnoszący się do dha ph. Jarzymowskiego i uznaje, że dh. ph. Jarzymowski jest bez przerwy członkiem starszyny.

VII. Zwolnienie z Z. H. P. — N. cofa stopień instruktorski, zwalnia z przyrzeczenia i Z. H. P. następujących dhów: za niebranie udziału w pracy harcerskiej: hm. Stefana Basińskiego, hm. E. Francikowskiego, hm. Witolda Rychtera, hm. Henryka Siecińskiego, hm. Stanisława Zwolińskiego, ph. Bolesława Chelminiaka, ph. Włodzimierza Dzieciołowskiego, ph. Bogumiła Gonczarskiego, ph. Stefana Jaworskiego, ph. Jana Kowalskiego, ph. Zygmunta Jańskiego, ph. Mikołaja Linzenbartha, ph. Feliksa Lublińskiego, ph. Stanisława Michałowicza, ph. Stanisława Niewiadomskiego, ph. Henryka Szczygielskiego, ph. Jerzego Sarnowskiego, ph. Kazimierza Szumowskiego, ph. Zbigniewa Wagnera, ph. Jana Wawrzyniaka, ph. Wiktora Wiśniewskiego, ph. Stanisława Sowińskiego, ph. Władysława Wizgiera.

N. cofa stopień instruktorski, zwalnia na własną prośbę z przyrzeczenia harcerskiego i z Z. H. P.: hm. Rp. dra prof. Eugenjusza Piaseckiego, hm. dra Karola Stojanowskiego, hm. Aleksandra Scholzego, ph. Stanisława Papiewskiego.

VIII. Przeniesienie do kategorii członków współdziałających: — N. cofa stopień działacza harcerskiego, zwalnia na własną prośbę z przyrzeczenia harcerskiego i przenosi do kategorii członków współdziałających dz. h. Stanisława Rapacza.

N. cofa stopień instruktorski, zwalnia z przyrzeczenia i przenosi do kategorii członków współdziałających hm. Jerzego Tyborowskiego na własną prośbę

(—) Stanisław Łypacewicz, (—) Dr. Michał Grażyński,
Sekretarz Generalny Z. H. P. Przewodniczący Z. H. P.

ROZKAZ NACZELNIKA G. K. M. 1. 8 z dnia 10-go września 1931 r.

Na podstawie upoważnienia Naczelnictwa Z. H. P. ogłaszam poniższe regulaminy jako obowiązujące od dnia 1 października 1931 r.

REGULAMIN GROMAD ZUCHOWYCH.

1. **Nazwa.** Gromady chłopców w wieku przedharcerskim, otrzymują nazwę gromad zuchowych.

2. **Prawo.** Zuchów obowiązuje następujące prawo:

1. Zuch słuca starszych;

2. Zuch nie ulega samemu sobie.

3. **Obietnica.** Po odbyciu próby na zucha składają chłopcy następującą obietnicę: „Obiecuję u-

czynić wszystko co tylko będę mógł, aby służyć Bogu i Polsce, wypełniać prawo gromady zuchów, codziennie wyświadczać komuś przyjacielską usługę“.

4. **Instruktor zuchów.** Kandydat na instruktora zuchów musi poddać się próbie, której wymagania są następujące:

1. Posiadanie warunków osobistych, umożliwiających oddziaływanie wychowawcze własnym przykładem.

2. Znajomość dokładna literatury zuchowej, a mianowicie:

a) Baden - Powell — „Wilczęta“ 2 tomy;

b) E. Piasecki — „Zabawy i gry ruchowe“ lub M. Germanówna: „Ćwiczenia cielesne w szkole po-

wszechnej, część druga — Gry, zabawy oraz ćwiczenia na boisku”.

c) śpiewnik zuchowy;

d) część psychologiczna żeńskiego podręcznika pracy zuchowej;

e) podręcznik pracy zuchowej dla hm. Aleksandra Kamińskiego (w druku).

3. Znajomość regulaminów zuchowych.

4. Wykazanie się umiejętnością prowadzenia zbiórki zuchowej, t. j. gawędy, ćwiczenia, gry, taniec, śpiewu, pracy ręcznej, wycieczki.

5. Przedstawienie na piśmie ułożonego przez siebie programu pracy gromady zuchowej na pewien okres czasu.

6. Znajomość i rozumienie zasad ideologii, metody i organizacji harcerstwa, w szczególności zaś ciągłości wychowania harcerskiego od zucha do starszego harcerza.

7. Umiejętność prowadzenia Księgi Gromady, oraz znajomość sposobu składania raportów z prac gromady do drużyny lub komendy chorągwi.

5. *Instruktorzy zuchów.* Pracę w gromadach zuchów mogą prowadzić również instruktorzy.

6. *Organizacja.* Gromada zuchów dzieli się na szóstki, na czele których stoją szóstkowi.

7. *Znak.* Symbolicznym wyrazem jedności i trwałości gromady jest jej znak. Znaki są robione z gałęzi drzew możliwie fantastycznie zakończonych (naśladowanie dziobu ptaka, głowy jakiegoś zwierzęcia etc.). Wysokość znaku wynosi 2 m., średnica ok. 5 cm. Na korze wyryte być mają z dołu do góry kolejno nazwiska instruktorów — wodzów gromady i lata ich wodzowania. Na znak nakłada się pierścien, do którego przymocowywać należy wstążeczki kolorowe. Na wstążeczkach wypisywane będą nazwiska zuchów, którzy zdobyli drugą gwiazdkę.

Znak może sobie gromada zrobić dopiero po uzyskaniu świadectwa.

8. *Świadectwo.* Ostatnim etapem legalizowania gromady jest uzyskanie od właściwej Komendy Chorągwi świadectwa następującej treści:

Świadectwo.

X-tej Gromady Zuchów przy (nazwa drużyny lub szkoły) w (nazwa miejscowości).

Komenda Chorągwi. . . . . zaświadcza, że w dniu. . . . . X-ta Gromada Zuchów przy. . . . . w. . . . . wpisana została do Związku Harcerstwa Polskiego.

Komendant Chorągwi

Uwaga: Numerację porządkową otrzymują jedynie gromady samodzielne.

Komendy Chorągwi wystawiają świadectwa dopiero wtedy gdy: 1) instruktor gromady odbędzie pomyślną próbę i 2) przedstawiciel komendy zwizytuje gromadę.

8. *Mundurek.* Mundurek zuchów składa się z krótkich spodni i bluzy (koszuli) oraz czapki lub bereta—jednolitych w całej gromadzie.

9. *Oznaki.* Oznaką zasadniczą zuchów jest głowa wilczka, symbol zuchowej dzielności, sprężystości i odwagi. Oznakę tę, barwy kontrastującej z mundurem, wyciętą z sukna, nosi się z przodu na berecie lub czapce. Oznakę metalową nosi się na

bluzce nad lewą kieszenią. Prawo do noszenia oznaki ma zuch, który złożył obietnicę.

Oznakami stopni są gwiazdki pięcioramienne, metalowe, białe. Pierwszą gwiazdkę umocowuje się na piersi po prawej stronie główki wilczka, drugą — po lewej.

Oznakę zuchową i gwiazdki nadaje się: a) rozkazem drużyny, o ile gromada jest przy drużynie, b) postanowieniem kierownika gromady, zapisanem w Księdze, o ile gromada jest samodzielną.

Oznaki sprawności zuchowych są trójkątne o bokach wynoszących 3 cm., starannie obrobionych. Rysunki wyhaftowane według wzorów oficjalnych. Oznaki sprawnościowe noszone są na lewym ramieniu.

Szóstkowi noszą nad lewym łokciem dwa paski z żółtej taśmy 1 cm. szerokie i 4 cm. długie. Odstęp między paskami 2 cm.

Starszy z pośród szóstkowych, zastępca instruktora, nosi dwa takie same paski barwy czerwonej.

Instruktorzy zuchów chodzą ubrani w mundury starszyny harcerskiej z metalową posrebrzaną główką wilczka w lewej klapie frencza. Na koszuli harcerskiej noszą instruktorzy głowę wilka wyciętą w suknie barwy czerwonej — na lewym ramieniu powyżej łokcia.

10. *Ukłon i zawołanie.* Zuchy witają się między sobą, z harcerzami i starszszyną zginając prawe ramię w łokciu. podnosząc dłoń do wysokości barku z rozwartymi palcami wskazującym i średnim przy reszcie zwartych. Przypomina to czujnie stojące uszy wilczka. Zawołaniem zuchów jest hasło „czuj”.

II. REGULAMIN PRÓB ZUCHOWYCH.

Zuch.

Dopuszczenie. Zuchem może zostać chłopiec od 8 do 11 lat po jednomiesięcznej próbnej służbie w gromadzie.

Próba. Starający się o stopień zucha: 1) umie na pamięć obietnicę i prawo zuchów, wytłomaczy ich znaczenie, 2) zna ukłon i zawołanie zuchów, 3) umie stanąć na zbiórce.

Uwaga: Po tej próbie zuch składa obietnicę.

I gwiazdka.

Dopuszczenie. Do próby na I gwiazdkę może być dopuszczony zuch po 6 miesięcznej służbie w gromadzie, w czasie której wykaże, że stara się postępować według prawa zuchowego oraz robi przyjacielskie usługi, szczególnie w domu i szkole.

Próba.

Kandydat starający się otrzymać I gwiazdkę:

1. Zna chorągiew Rzeczypospolitej, umie ją wytłumaczyć, umie się zachować przy oddawaniu czci sztandarowi i w czasie wykonywania hymnu narodowego.

2. Zna kilka legend z historii Polski.

3. Umie się zachować wobec starszych i przełożonych.

4. Ma czyste ręce i nogi, paznokcie czyste i obcięte, zęby wyczyszczone, oraz wie czemu należy odychać przez nos.

5. Określi czas podług zegarka.

6. Zna pismo tajne swojej gromady.

7. Zna sposób życia jakiegoś zwierzęcia.

8. Wykona 2 wskazane polecenia z życia codziennego (np. wysłę list, zatelefonuje, załatwi sprawunek w sklepie, zaprowadzi do lekarza).

9. Szybko i cicho wykonywuje polecenia instruktora przy grach i ćwiczeniach (wydawane głosem i znakami).

10. Przeskoczy rów, przejdzie przez płot, wejdzie na drzewo, wywraca koziołki, skacze przez długi sznur — skakankę.

11. Umie bawić się w 5 gier ruchowych, bieżnych, rzutnych i skocznych, np. przewrót — postaw, piłka do dołka, sznur, wyścig piłek i t. p.

II gwiazdka.

Dopuszczenie. Do próby na II gwiazdkę może być dopuszczony chłopiec w 6 miesięcy po otrzymaniu I gwiazdki, który:

- 1) zachowuje się jak na zucha przystało;
- 2) wypełnia wszystkie polecenia rodziców, nauczycieli i instruktora z chęcią i dokładnie;
- 3) utrzymuje w porządku zeszyty i książki;
- 4) w zabawach gra wesoło, nie przeżywa kolegów.

Próba.

Starający się otrzymać II gwiazdkę:

1. Umie na pamięć „Jeszcze Polska nie zginęła”, wie kto jest Prezydentem Rzeczypospolitej.

2. Umie opowiedzieć o kilku bohaterach narodowych.

3. Wie co zrobić jeżeli przemoczy nogi, zmoknie na deszczu.

4. Wie jak opatrzyć zacięty palec, co zrobić w razie uderzenia się lub oparzenia; rozumie niebezpieczeństwo zabrudzenia skałceń. Umie zręcznie i cicho posłużyć choremu (podać lekarstwo, dać pić, przynieść wodę do mycia).

5. Wyczyści parę butów, oczyści i złoży porządnie ubranie.

6. Ułoży i rozpali ognisko, albo napali w piecu.

7. Przedstawi przedmiot z drzewa, metalu, tkaniny lub gliny, albo przedmiot klejony, lepiony, pleciony lub wycinany — własnej roboty, porządnie wykonanej (np.: latawiec, okręt, łuk, szczudła i t. p.).

8. Hoduje roślinę lub zwierzę albo utrzymuje żerowisko dla ptaków (sam lub z gromadą).

9. Wskaże cztery strony świata w punkcie swe go zamieszkania.

10. Przebiegnie wyznaczoną drogę z ustnem zleceniem, złożonym z 10 wyrazów i poprawnie powtórzy zlecenie.

11. Narysuje lub opisze w kronice gromady ciekawą zdarzenie z życia zuchów.

12. Zna alfabet głuchoniemych. Umie pisać sympatycznym atramentem.

13. Umie grać w trzy gry z pośród następujących: klipa, kiczka, parzak, krąg, świnka, forteca, ser-so, dwa ognie, palant prosty.

III. REGULAMIN SPRAWNOŚCI ZUCHOWYCH.

Próby sprawności odbywać można po pierwszej gwiazdce.

Aktor.

1. Brał udział najmniej w jednym przedstawieniu zuchowem, grając jakąś indywidualną rolę, przy-

czem dowiódł karność aktorską (nie obrażał się przychodząc na próby, słuchał reżysera).

2. Odegra jakąś pantomimę (nprz. kłótnię andrusów, lub opowiadanie o napadzie smoka etc.).

3. Zadeklamuje lub zaśpiewa.

4. Umie robić najprostsze pomoce aktorskie (wąsy, brody, czapkę z bibułki etc.).

5. Wie jak się odślania i zaślania scenę.

Giermek.

1. Jest odważny w mówieniu prawdy.

2. Umie zrobić łuk i strzały oraz strzelać do celu.

3. Rzuca i łapie kółko z wikliny (serso).

4. Trafia kamieniem na odległość 10 m. do koła o średnicy 3 m.

5. Śmiało gra w parzaka.

6. Zrobi chorągiew narodową i model masztu, miecz, tarczę, lub hełm.

7. Wymyśli jakiś dobry uczynek zbiorowy, codziennie pomaga starszym i słabym.

8. Myje się codziennie do pasa.

Kuchcik.

1. Umie wybrać popiół z pieca i rozpali w nim ogień.

2. Zrobi filiżankę dobrej herbaty.

3. Usmaży jajecznicę lub jajka sadzone.

4. Kraje porządnie chleb i umie nakryć do stołu.

Leśny duch.

1. Ma swój „dom” w lesie.

2. Zna kilku mieszkańców lasu i stara się poznać ich zwyczaje, odróżni ich głosy i naśladuje głos jednego z nich.

3. Wskaże dziuplę lub gniazdo służące za mieszkanie jednemu ze zwierząt leśnych.

4. Zna kilka pospolitych drzew liściastych i iglastych rosnących w lasach. Pokaże krzewy poziomki, borówki, czarnej jagody, wie jak kwitną i jakie owoce wydają.

5. Zna kilka gatunków grzybów jadalnych. Wie jak wygląda muchomor, wskaże go w naturze.

6. Zna leśne kwiatki, nprz. dzwonki, konwalje, storczyki, sasanki i inne bardziej znane kwiaty.

7. Opowie bajkę osnutą na tle lasu, nprz. legendę o kwiecie paproci.

Majster klepka.

1. Wycina lub klei z papieru lub z tektury pudełka, teczki, domki.

2. Przedstawi trzy naprawione przez siebie zabawki.

3. Umie skleić stłuczony spodeczek, kubek i t. p.

4. Umie wbijać i wyjmować pluskiewki i małe gwoździe.

5. Zrobi drobny przedmiot, nadający się do użytku np. lichtarz, ramki, krzyżyk.

Mróz.

1. Jeździ na łyżwach.

2. Lepi bałwany ze śniegu i bawi się w śnieżki.

3. Jeździ na saneczkach i umie nimi kierować.

4. Odróżnia w śniegu ślady człowieka skaczącego idącego, biegnącego.

5. Opiekuję się wróblami lub innymi ptakami mieszkającymi koło domu.

6. Narysuję zime.

Pan Twardowski.

1. Pokażę zręcznie kilka „sztuk magicznych” np. wcieranie pieniądza w skórę, łamanie zapałki w chusteczce, wyciąganie pieniądza z pod szklanki, przechylanie szklanki pełnej wody, pokaże cały sznurerek mimo przecięcia, ginięcie kulek pod spodeczkiem i t. d.

2. Pokazuje na ścianie chińskie cienie.

3. Umie rozplątywać jakąkolwiek łamigłówkę z drutu.

4. Potrafi ułożyć rebus lub łamigłówkę sylabową, zna przynajmniej 5 zagadek.

5. Narysuję, wystruga lub wytnie jakiś przedmiot czarodziejski.

6. Opowie o Panu Twardowskim.

Pływak.

1. Umie przepłynąć (jakkolwiek) 20 metrów.

2. Przynajmniej parę chwil utrzyma się na grzbiecie bez ruchu.

3. Przepłynie na wznak z rękami na piersiach 12 metrów.

4. Umie dać „kaczego nurka” (stojąc w wodzie lub pływając) albo też skoczyć w wodę z brzegu lub z deski, obejmując rękoma kolana.

Porządnicki.

1. Umie wybrać popiół z pieca i napalić w nim.

2. Potrafi zamieść bez kurzu, wyczyścić parę butów, posłać łóżko, umyć naczynia, czyścić noże i widelce, szyby i rzeczy mosiężne.

3. Zetrze kurze i ustawi meble tak jak stać powinny.

Przyjaciół roślin.

1. Posiada wyhodowaną przez siebie roślinkę w doniczce lub gruncie.

2. Wie jak ta roślina rośnie, kwitnie, owocuje.

3. Zna jej potrzeby, umie wytworzyć najlepsze warunki dla jej rozwoju (podlewanie, przesadzanie i t. p.).

4. Chroni roślinkę od szkodników.

5. Narysuję i opiszę swoją roślinkę.

6. Zna najpospolitsze rośliny trujące również i grzyby trujące.

7. Zna nazwy i wygląd 15 krajowych drzew, krzewów i kwiatów.

Przyjaciół zwierząt domowych.

1. Wychowuje jakieś zwierzę lub ma możliwość obserwowania go codziennie.

2. Opowie jak to zwierzę spędza dzień t. j. jak się układa na spoczynek, jak śpi, jak szuka pożywienia, jak się bawi, kogo z otoczenia najlepiej lubi.

3. Bawi się ze swym wychowankiem, karmi go, dba o utrzymanie go w czystości.

4. Wie gdzie mieszka najbliższy weterynarz.

5. Narysuję swoje zwierzę i jego trop.

Przyjaciół zwierząt dzikich.

1. Obserwuje stale jakieś dzikie zwierzę, zna jego zwyczaje i warunki życia.

2. Umie pomóc temu zwierzęciu w razie potrzeby.

3. Przedstawi dzienniczek, prowadzony w ciągu miesiąca, w którym zapisywał swoje spostrzeżenia.

4. Narysuję zwierzę i jego trop.

5. Zna jego wrogów w świecie zwierzęcym.

Ratownik.

1. Umie przemyć i opatrzyć skaleczenie.

2. Potrafi zabandażować rękę, tamując krwawienie i zachowując możliwą czystość.

3. Umie wyjąć szkło albo drzazgę z nogi lub ręki (tylko w wypadkach płytkiego utkwienia).

4. Wie co robić w wypadku zaproszenia oka.

5. Umie tamować krew z nosa.

6. Wie, jak się zapobiega tworzeniu pęcherzy u nóg w czasie marszu.

7. Wie jak opatrzyć drobniejsze oparzenia, co robić gdy od uderzenia pokazuje się siniak lub wyskakuje guz.

Robinson.

1. Ma swoją kryjówkę, urządzi ją i ozdobi.

2. Zna okolicę w promieniu 200 kroków od swojej kryjówki (ścieżki, mrowisko, ciekawe drzewa i t. p.).

3. Sporządzi sobie strój leśny, broń i piszczałkę lub fujarkę, gwizdek i t. p.

4. Umie podawać sygnały.

5. Rozpali ognisko i umie na niem ugotować jedną potrawę z produktów przez siebie wybranych.

6. Rozpozna ślady człowieka, konia, psa, krowy i kury.

Rysownik.

1. Umie skopjować piórkiem lub ołówkiem rysunek człowieka, zwierzęcia lub martwą naturę.

2. Umie skomponować i wykonać piórkiem, ołówkiem, pędzelkiem lub kredką ilustrację jakiegokolwiek zdarzenia lub jakiegokolwiek postaci z powieści czy historii, albo z natury narysować cokolwiek.

Rzemieślnik.

1. Zrobi przy pomocy piłeczki jakiś przedmiot, np. pudełko, ramkę do fotografii, piórniki, podstawkę do zegarka, półeczkę (model okrętu, aeroplanu i t. d.).

2. Przedstawi własnej roboty przedmiot wypleciony z sitowia, wikliny, sznurka, rafla i t. p.

3. Umie uszyć woreczek na przybory do mycia, załatać dziurę, przyszyć guzik.

Sygnalista.

1. Umie odczytywać znaki skautowe.

2. Posługuje się znakami umówionymi swojej gromady, znakami ręką i gwizdkiem.

3. Wie jak należy chodzić ulicami miasta, jak przechodzić przez jezdnię.

4. Zna służbę gońca, umie przekradać się wśród wrogów z ustnem zleceniem złożonym najmniej z 10 wyrazów, które powtórzy wiernie.

5. Zna sygnały alarmowe (pożar) i ostrzegawcze: kolejowe, automobilowe, ruchu ulicznego i t. d.

6. Sygnalizuje alfabetem semaforycznym.

Zbieracz.

1. Wykaże się zbiorem znaczków pocztowych albo okazów roślinnych czy geologicznych, pocztówek, nalepek, wycinków i t. d., uporządkowanym sta-

rannie i inteligentnie z czysto i wyraźnie wypisanymi objaśnieniami.

(—) A. Kamiński, hm.

(—) A. Olbromski, hm.

Kier. wydz. zuchów

Naczelnik G. K.

ROZKAZ NACZELNIKA GŁÓWNEJ KWATERY HARCERZY L. 9 z dnia 16-go września 1931 r.

3. WYDAWNICTWA.

33(1). Polecam do użytku służbowego książkę hm. Witolda Bublewskiego p.t. „Kajakami na szlaku wodnym“.

33(2). Zalecam do użytku służbowego książkę hm. R. P. St. Sedlaczka „Przeglądy i pokazy harcerskie — Musztra harcerska“.

4. DRUŻYNY I ZRZESZENIA.

41(1). Przyjmuję do Z. H. P. drużyny: Chor. Wileńska: 3 Wielkiego Księcia Witolda—Święciany.

45. Kwalifikacja obozów z 1930 r.: Chor. Radomska: Zmieniam kwalifikację obozu hufca opatowskiego z kat. „B“ na kategorię „A“. (W. U. Nr. 2—3. Rozkaz N. G. K. M. L. 1 z 29. I. 31 r. poz. 45).

5. HUFCE.

54. Zwolnienia hufcowych. Zwolnienia z funkcji hufcowych otrzymali: ph. Bartz Wł.—h. mogileński, Jankowski L.—h. poznański, Charoński L.—h. wrzesiński (Chor. Poznańska).

6. CHORAĞWIE.

61. Mianowania komendantów i zastępców. Chor. Białostocka: Komendant — ph. E. Sikorski, zastępca komendanta—ph. L. Mokicz.

62. Mianowania członków komend. Chor. Białostocka: kierownicy wydziałów: Ogólno-organizacyjnego — E. Szware, Wizytacyjnego—A. Świerczyński, Obozów i Wycieczek—A. Teul, Drużyn Szkół Powszechnych—T. Bargielski; Chor. Kielecka: Kierownik Wydziału W. F. i P. W. — ph. W. Duchniak, Łącznik Komendy w G. K.—L. Ciepluch; Chor. Krakowska: Kierownicy Wydziałów: Obozowego—ph. J. Bugajski, Propagandy—hm. R. L. Korzeniowski, Starszo-harcerskiego—ph. J. Cienkosz, Sekretarze: L. Pudło, K. Lewiński; Chor. Mazowiecka: Kierownicy Wydziałów: Organizacyjnego—hm. B. Polkowski, Osobowego — T. Lewacki; Chor. Poleska: Przyboczny Komendanta—J. Sukiennikowicz; Chor. Pomorska: Kierownicy Wydziałów: Organizacyjnego—ph. J. Ulatowski, Osobowego—ph. K. Żydowicz; P. W. i W. F.—kpt. K. Czermak; Szkół Powszechnych i Wilcząt—ph. D. Jaworski; Propagandy—ph. T. Zuchowski; Drużyn Żeglarskich — ph. W. Sieradzki; Drużyn Miejscowych — hm. J. Kowalski; Sekretarz — A. Rudnicki.

65. Zwolnienia członków komend. Chor. Kielecka: Kierownik Wydziału W. F. i P. W.—hm. St. Kaliński, Łącznik komendy w G. K. H.—ph. W. Duchniak.

63. Mianowania Komisji Prób Starszyny.

63(1) Podkomisje Prób na Podharcemistrza: Chor. Białostocka: Przewodniczący: hm. W. Sosnowski, członkowie: ph. E. Sikorski, ph. L. Mokicz, ph. J. Kuźnicki; Chor. Kielecka: Przewodniczący: dz. h. M. Massalski, członkowie: ph. W. Duchniak, ph. E. Meissner, ph. K. Pyzik, ph. R. Unger; Chor. Łódzka: dla kursu instruktorskiego: Przewodniczący: — hm. J. Janiczek, członkowie: St. Kiepczyński, hm. H. Łętowski, ph. H. Piechurowski; — dla kursu nauczycielskiego: Przewodniczący — hm. J. Janiczek, członkowie: hm. M. Łętowski, ph. K. Krakowski; Chor. Poznańska: dla kursu nauczycielskiego: Przewodniczący: — hm. K. Zajda, członkowie: hm. E. Leśny, ph. A. Balcerek, ph. A. Dźwikowski, ph. S. Wietrzykowski; Chor. Lwowska: Przewodniczący—hm. J. Wąsowicz, członkowie: hm. A. Szczęcińkiewicz, hm. St. Hibił, hm. J. Plonka, hm. St. Sokółowski, dz. h. dr. K. Weydlich, ph. Z. Dżoga; Chor. Pomorska — dla kursu instruktorskiego: Przewodniczący — hm. H. Kossakowski, członkowie: ph. D. Jaworski, ph. B. Porożyński; Chor. Śląska — dla kursu instruktorskiego: Przewodniczący — hm. J. Grzbieła, członkowie: hm. J. Lis, ph. L. Wacławek; Chor. Wołyńska — dla kursu dla drużynowych: Przewodniczący — hm. A. Wronowski, członkowie: hm. E. Witkowski, ph. A. Janiszek, ph. Z. Dembiński.

63(2). Podkomisje Prób na Działacza Harcerskiego. Chor. Lwowska: Przewodniczący — dz. h. ks. Gerard

MIANOWANIA STARSZYNY.

85. Instruktorzy Techniczni.

85(1). Zatwierdzam nadany przez Komisję Polskiego Związku Żeglarskiego stopień „Kapitana Morskiej Żeglugi Jachtowej“ druhom: hm. Bublewskiemu Witoldowi, — Kierownikowi Harcerskich Drużyn Żeglarskich w G. K. H. i Drużynowemu 39 Drużyny Żegl. w Warszawie, hm. Kohutowski Ludwikowi, druż. I Drużyny Żegl. w Wilnie; ph. Heilowi Edwardowi, druż. I Drużyny Żegl. w Przemyśle, ph. Michałowskiemu Józefowi, zastępcy drużynowego 39 Druż. Żegl. w Warszawie, Bahiryczowi Bolesławowi z I Druż. Żegl. w Przemyśle, Stępowskiemu Stefanowi z 39 Druż. Żegl. w Warszawie, Wróblewskiemu Mściławowi z 39 Drużyny Żegl. w Warszawie.

Podając powyższe do wiadomości z radością stwierdzam fakt, że wśród pierwszych żeglarzy polskich, którzy przystąpili w roku bieżącym do egzaminu na stopień „Kapitana Morskiej Żeglugi Jachtowej“, znalazła się tak poważna ilość harcerzy — całkowicie przygotowanych do pełnienia odpowiedzialnych stanowisk kapitanów jachtowych.

85(2). Przyznanie sprawności instruktorskich. C. Cichoszewski, instruktor pionierki, W. Cichoszewski, instruktor pożarnictwa, St. Pietrzak — instruktor pionierki (Chor. Poznańska).

9. URLOPY, ZMIANY PRZYDZIAŁU, ZWOLNIENIA STARSZYNY.

93. Zmiany przydziału: hm. Cz. Klafkowski z Chor. Poznańskiej do Pomorskiej, hm. St. Łopatecki z Chor. Wileńskiej do Warszawskiej, ph. Fr. Czaplinski z G. K. H. do Choraği Łódzkiej, ph. St. Śmodlibowski z Chor. Łódzkiej do Krakowskiej, ph. St. Szymański z Chor. Poznańskiej do Śląskiej.

95. Zwolnienia inne: z Z. H. P. Wł. Skorupski z G. K. H.: na własną prośbę.

96. Przeniesienie do rezerwy: hm. St. Łopatecki (Ch. Warszawska) ph. M. Dorywalski, ph. T. Kosmański (Ch. Poznańska), oraz z powodu niebrania udziału w pracy harcerskiej: Z. Durczewski (bez przydziału), ph. Fr. Hrczarek, ph. A. Orszulik (Chor. Śląska). O ile 3-ej ostatni druhowie nie wrócą do pracy harcerskiej w ciągu 3-ch miesięcy, Główna Kwatera wystąpi z wnioskiem o cofnięcie im stopni instruktorskich.

99. Zawieszenie w prawach instruktorskich: hm. Wiesław Krakowiecki za umieszczanie w redagowanej przez siebie „Strażnicy Harcerskiej“ artykułów i wzmianek, skierowanych przeciwko władzom Z. H. P. i oświetlających niezgodnie z rzeczywistością sytuację w Związku (29.V.1931 roku).

90. Inne: Pozwolenie na wstąpienie do Związku Strzeleckiego: Zygmunt Czajkowski z Lubawy (Chor. Pomorska).

O. POCHWAŁY, OZNAKI I ODZNACZENIA.

02. Odznaka dziesięciolecia służby harcerskiej: Nr. 286. Andrzej Świerczyński (Ch. Białostocka), Nr. 287. Władysław Domagała (Ch. Lubelska), Nr. 288. Tadeusz Lewacki, Nr. 289. ph. Karol Dobiński (Ch. Mazowiecka), Nr. 290. Hm. ks. Wacław Janke, Nr. 291. Józef Jankowski (Ch. Poznańska), Nr. 292. Paweł Rakowski (Ch. Pomorska), Nr. 293. I-sza druż. im. Ks. Poniatowskiego w Hajdukach Wielkich, Nr. 294. Ph. Klemens Koźbiał (Ch. Śląska), Nr. 296. Hm. Jerzy Marcinkowski, Nr. 297. Ph. Ludwik Miklaszewski, Nr. 298. Kazimierz Sierpiński (Ch. Warszawska), Nr. 299. Ph. Michał Kowalik (Ch. Wileńska).

(—) Eugenjusz Sikorski, ph. Sekretarz Głównej Kwatery. (—) Antoni Olbromski, hm. Naczelnik Głównej Kwatery Harcerzy.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

KONFERENCJA BIURA SKAUTÓW SŁOWIAŃSKICH.

BADEN POD WIEDNIEM, 28 LIPCA 1931 R.

Korzystając z obecności w Badenie delegatów skautowych organizacji słowiańskich z okazji Konferencji Międzynarodowej, zorganizowano Konferencję Słowiańską, której nie udało się poprzednio odbyć w Pradze. Wzięli w niej udział: Dr. Tadeusz Strumiłło, jako przewodniczący Biura Skautów Słowiańskich; A. B. Svojsik, Skaut Naczelny Czechosłowacji, wiceprzewodniczący Biura; Antoni Olbromski, Nacz. G. K. H.; St. Sedlaczek, wiceprzewodniczący Biura; Inż. V. Židlický, Komisarz Zagraniczny Czechosłowacji, Ignacy Wołkiewicz, Komisarz Zagraniczny Polski; H. Kapiszewski, jego zastępca; Pavel Kunaver, delegat Jugosławii, Michajło Jenjić, delegat Skautów Rosyjskich na emigracji.

Zagaił Konferencję Przewodniczący Biura, dh. T. Strumiłło, wyrażając radość z zebrania się delegatów, a także osobistą, że po 7 latach ma znów sposobność uczestniczenia w Konferencji. Biuro spełniło swe zadanie, choć może w mniejszym stopniu, niż to pragnęlibyśmy. Pomnożyło wzajemną znajomość Sk. Sł., pobudziło poczucie potrzeby bliższego poznawania się, pomagało tu i ówdzie słowiańskim skautowym wysiłkom, zapoczątkowało próbę wspólnej akcji wydawniczej. Stąd nadzieja, że mimo trudności, zaniedbań i niepowodzeń postąpimy naprzód, że każda organizacja Sk. Sł. coraz bardziej będzie chciała i umiała swoje przedsięwzięcia tak planować, żeby i dla sprawy słowiańskiej był z nich poważny przyrządek. Patrzymy więc w przyszłość i poświęćmy nasze zebranie przede wszystkim rozważaniem jej perspektyw, które nam tu mają być z kilku stron przedłożone.

Na porządku obrad było: 1. Zagajenie; 2. Sprawozdanie sekretarza z dyskusją; 3. Projekty dalszej pracy. 4. Wybór prezydium Biura. 5. Wolne wnioski.

Sprawozdanie Biura za okres od r. 1929, opracowane przez sekretarza, inż. O. Grzymałowskiego odczytał St. Sedlaczek.

W dyskusji nad sprawozdaniem uzupełniono je, mianowicie: Dh. Strumiłło podkreśleniem, że sprawozdanie urwało się w momencie przygotowania do Zlotu Polskiego, który po raz pierwszy skupił tak znaczną ilość skautów słowiańskich, Dh. Wołkiewicz, wzmianką o tem, że wycieczka polska bawiła nie tylko w Bułgarię, ale i w Jugosławję, gdzie była bardzo serdecznie podejmowana. W związku z tem inż. Židlický proponuje rejestrować wizyty wzajemne.

Dłuższe przemówienie wygłosił Dh. Svojsik: Znaleźliśmy w skautach polskich braci, jak oni w nas. Biuro należy utrzymać mimo wszystkie trudności, współpraca dała wyniki. Gdybyśmy byli sami na Zlocie, nie dałoby to takiego rezultatu, jak uzyskany dzięki przyjazdowi Polaków. Tak samo dla polskiej organizacji będzie lepiej, gdy w Zlocie Z. H. P. weźmie udział 2000 członków Szwa. Niema w nas nic dyplomacji, jest czyste braterstwo słowiańskie.

Sprawozdanie przyjęto, upoważniając Dha Strumiłło do przygotowania go do druku, z uwzględnieniem uzupełnień.

Z kolei omawiano projekty na przyszłość.

Dh. Olbromski, Nacz. G. K., zaproponował urządzenie Słowiańskiego Dżembori w r. 1935 w Polsce, gdzie możliwie odbędzie się w tym roku Konferencja Międzynarodowa. Propozycję tę przyjęto bardzo gorąco, delegaci poszczególnych organizacji przyrzekli przysłać oddziały reprezentacyjne. Następnie przyjęto też propozycję Dha Naczelnika co do urządzania w r. 1932, na Buczu, mniej więcej od 3 do 15 lipca, obozu instruktorskiego słowiańskiego, w celu wymiany doświadczeń i pogłębienia wiadomości o Słowiańszczyźnie. Dh. Židlický wyraził przy tej sposobności podziękowanie za zaproszenie 10 instruktorów czeskich przez K. Ch. Warszawskiej na kursy wigierskie, zapraszając wzajemnie instruktorów polskich na sierpień.

Dh. Wołkiewicz przedstawił obszerny program współpracy organizacji: Wymiana drużyn, np. czeska drużyna obozo-

wałaby w Polsce w pobliżu jednej z polskich drużyn, któraby dopomogła w aprowizacji. Odbywanoby wspólne ćwiczenia, ogniska i t. d. B) Wzajemne zaproszenie instruktorów na kursy. C) Wymiana wydawnictw, przyczem nietylko centrale powinny mieć komplety, ale i kierownictwa okręgowe. Wymiana powinna obejmować także przewodniki, broszury, i książki informujące o danem państwie, nuty i teksty hymnów, pieśni skautowych i t. p. D) Wymiana sztandarów, oznak, fotografii. E) Wymiana korespondencji między drużynami. F) Wystawy ruchome. G) Dołączanie zdjęć fotograficznych do korespondencji oficjalnej o różnych zdarzeniach. H) Organizowanie obozów dla skautów chorowitych, potrzebujących specjalnych warunków klimatycznych.

Korespondencję każdy kraj prowadzi w swoim języku, dołączając o ile możności przekład francuski.

Propozycje Dha Wołkowiça przyjęto.

Dh. St. Sedlaczek zaprojektował: 1) Zrealizowanie kwartalnego biuletynu Biura, wykorzystywanego w czasopiśmie organizacji. 2) Próbę wznowienia „Skauta Słowiańskiego”, choćby w formie rocznika. Szczegóły należałoby pozostawić organizacji, która przejmie Biuro. 3) Wydanie broszury informacyjnej, małej „encyklopedji” skautów słowiańskich. 4) Wydanie słownika skautowego zaprojektowanego przez Dha Popowicza (Jugosławia), a gotowego już niemal do druku w opracowaniu Sedlaczka, Ryszkowskiego i in. Prawdopodobnie organizacja polska podjęłaby się sfinansować to ostatnie wydawnictwo.

Dh. Strumiłło podkreślił, że powódz projektów płynie z odczucia potrzeby ożywienia prac Biura. Dh. Svojsik podejmuje się wydawania pisma, jako kwartalnika lub dwumiesięcznika. Dh. Židlický proponuje wydawanie „Skauta Słowiańskiego”, jako tego pisma i wydanie informatora.

Postanowiono: „Skauta Słowiańskiego” będzie wydawać Czechosłowacja, wyda się informator.

Sprawa nazwy zlotów (Dżembori) słowiańskich: Na propozycję Dha Židlický'ego uchwalono używać za każdym razem nazwy używanej w kraju w którym zlot będzie się odbywał.

Ożywienie wzajemnych stosunków organizacji żeńskich zaproponował również Dh. Židlický, zwracając się do obecnych, aby w tym kierunku wpłynęli na te organizacje. Dh. Olbromski zwrócił uwagę, że do Biura należał także organizację żeńskie, trzeba by zrealizować ich udział. Dh. Sedlaczek wskazał na trudność techniczną związaną z wspólnymi zebraniem delegatów i delegatek, ze względu na to, że zazwyczaj konferencje Biura odbywają się w czasie Konferencji Międzynarodowych Skautowych, w których delegatki organizacji żeńskich nie uczestniczą. Zaproponował, by prezydium Biura opracowało tę sprawę.

Dh. Kunaver prosił o utrzymywanie kontaktu nietylko z Belgradem, lecz i z Zagrzebiem. Wskazał na trudności, na jakie napotyka skauting w Jugosławii. W związku z tem Dhowie Židlický i Wołkiewicz zadeklarowali gotowość odwiedzenia skautów jugosłowiańskich i pomocy w miarę możliwości.

Siedziba i prezydium Biura. Po zrezygnowaniu Bułgarii z przyjęcia prezydium Biura (należałoby się to jej jako jednemu krajowi, który dotychczas Biura nie miał u siebie), jednomyślnie obrano przewodniczącym Biura Dha Svojsiką, sekretarzem Dha Židlický'ego, ustalając tem samem, że siedzibą Biura na okres dwuletni staje się Praga. Na wniosek Dha Sedlaczka postanowiono sprawę powołania wiceprzewodniczących pozostawić poszczególnym organizacjom, które zawiadomią o tem prezydium. Również na wniosek Dha Sedlaczka postanowiono poddać rewizji regulamin Biura, powierzając przygotowanie projektu prezydium.

ODNÓW PRZEDPŁATĘ NA IV KWARTAŁ.

3 zł. 50 gr. — Konto P. K. O. 10020.

Wydawca: Naczelnictwo Z.H.P. w osobie STANISŁAWA SEDLACZKA,

Redaktor: STANISŁAW SEDLACZEK

Redakcja i Administracja: Zielna 35 m. 9; tel. 701-20, Konto P. K. O. 10020.

Druk. „LECH”, Warszawa, Koszykowa 33.